

РЕШЕНИЕ

№ 40985

гр. София, 08.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 55 състав, в
публично заседание на 18.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диана Стамболова

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **7643** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социалното осигуряване (КСО).
Образувано е по жалба от Е. Л. М. чрез адвокат А. У. срещу Решение № 2153-21-151/05.06.2025г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е оставена без уважение като неоснователна жалба вх. № 1012-21-588 от 27.05.2025г. от Е. Л. М. срещу Разпореждане № [ЕГН]/38/ от 13.05.2025г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване. Жалбоподателят навежда доводи за незаконосъобразност на оспореното решение, като постановено при неправилно тълкуване и прилагане на материалния закон и несъответствие с целта на закона. Моли съда да отмени обжалвания административен акт, тъй като административният орган неправилно е тълкувал разпоредбата на чл. 69б, ал. 1 КСО.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, не се явява, представлява се от адв. У., която поддържа жалбата на наведените в нея основания и представя доказателства. Моли оспореният акт да бъде отменен. Претендира присъждане на направените по делото разноски. Ответникът – директорът на ТП на НОИ – С.-град, редовно призован, се представлява от юрк. Б., която оспорва жалбата като неоснователна, необоснована и недоказана. Моли съда да остави решението на административния орган в сила. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Депозира писмени бележки, в които излага подробни съображения за неоснователност на жалбата.

Софийска градска прокуратура – редовно уведомена, не изпраща представител.

Административен съд София-град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Административното производство е започнало по Заявление вх. № 2113-21-2323 от 28.04.2025г. на Е. Л. М., с което е поискала да ѝ бъде отпусната лична пенсия за ОСВ по чл. 69б, ал. 1 от КСО, като към заявлението е приложила изискуемите удостоверителни документи, съгласно чл. 2 от НПОС.

С оглед на представените документи, пенсионният орган е зачел осигурителен стаж по чл. 69, ал. 2 от КСО по условията на първа категория труд - 11 години 09 месеца и 14 дни - осигурителен стаж положен структурите на МВР на служба в специалните ведомства в Столична дирекция „Полиция“ и осигурителен стаж по условията III – та категория труд – 21 години 11 месеца и 17 дни. При спазване правилата на чл. 104, ал. 4 от КСО за превръщане на осигурителния стаж на лицата по чл. 69 от КСО, общият осигурителен стаж, превърнат от трета категория труд е определен на 41 години 07 месеца и 10 дни.

Към датата на подаденото заявление - 28.04.2025г. Е. Л. М. е навършила 52 години, 06 месеца и 16 дни, като сборът от осигурителния ѝ стаж и възрастта е 94г., 01 м. и 26 дни.

Прието е, че Е. М. е била на служба в специалните ведомства в Столична дирекция „Полиция“, то тя попада в персоналният обхват на чл. 69, ал. 2 от КСО, а не в този по чл. 69б, ал. 1 от КСО, отнасящ се за лицата, полагали труд от първа категория, която съгл. чл. 104, ал. 1 от КСО се определя с акт на Министерски съвет, а именно с Правилника за категоризиране на труда при пенсиониране (ПКТП-отм.), действал до 31.12.1999г. и Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране (НКТП- в сила от 01.01.2000г.).

Длъжностното лице по ПО, като е извършило преценка на правото на лична пенсия за ОСВ на лицето по чл. 69, ал. 2 от КСО и чл. 69б, ал. 1 от КСО, във вр. с чл. 18, ал. 4 от НПОС, е констатирало, че заявителката не е навършила изискуемата възраст по чл. 69, ал. 1, 2 от КСО. Длъжностното лице по ПО е приело още, че не е налице хипотезата на чл. 18, ал. 4 от НПОС за отпускане на исканата от М. лична пенсия за ОСВ по чл. 69б, ал. 1 от КСО.

С оспореното Разпореждане № [ЕГН]/38/ от 13.05.2025г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване на Е. М. е отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл. 69, ал. 2 и чл. 69б, ал. 1 от КСО, тъй като не отговаря на условието за навършена за 2025г. възраст 54 г. и 02 месеца.

Е. М. е обжалвала Разпореждането по административен ред в хипотезата на чл. 117 от КСО. Поискала е да ѝ бъде преразгледан направения отказ, като ѝ бъде отпусната пенсия на основание чл. 69б от КСО, тъй като длъжностно лице е направило неправилен извод, че след като не изпълнява предпоставките на чл. 69 от КСО няма право на пенсия по чл. 69б, ал. 1 КСО.

С процесното Решение № 2153-21-151/05.06.2025г. на Директора на ТП на НОИ С. град е отхвърлена жалбата на М. срещу разпореждането, като неоснователна. В решението директорът на ТП на НОИ-С. е приел, че оспорващата е лице, попадащо в персоналният обхват на чл. 69, ал. 2 от КСО, а не на чл. 69б, ал. 1 от КСО и преценката на правото ѝ на пенсия следва да се извърши при условията на тази разпоредба, а не по чл. 69б, ал. 1 от КСО. След като жалбоподателката няма изискуемия стаж като държавен служител в Столична дирекция „Полиция“ и няма навършена изискуемата възраст за 2025г. – 54 год. и 4 месеца, респ. разпоредбата на чл. 18, ал. 4 от НПОС е неприложима, тя не придобива право на пенсия за ОСВ.

Въз основа на така установената фактическа обстановка, съдът направи следните правни изводи: Жалбата е депозирана в срок, от надлежна страна и същата е процесуално допустима.

Разгледана по същество е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са

административнопроизводствените правила и материално-правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Проведено е надлежно оспорване по административен ред на оспореното разпореждане. Решение № 2153-21-151/05.06.2025г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, е издадено от компетентен орган – директор на ТП на НОИ – С. град, съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б."а" КСО и в предвидената от закона форма – чл. 117, ал. 3 КСО. Разпореждане № [ЕГН]/38/ от 13.05.2025г. на началник на сектор „Отпускане на пенсии-четвърти“ при ТП на НОИ – [населено място], е издадено от компетентен орган- длъжностно лице ПО, в НОИ ТП С. град, Дирекция „Пенсии“. Същото е в писмена форма и съдържа правни и фактически основания, поради което е обосновано и мотивирано и не се констатира нарушение на административните правила, обосноваващи неговата незаконосъобразност.

Следва да се подчертае – между страните не е налице спор по фактите. Както в жалбата, така и в оспореният акт всъщност е посочено ясно, че към датата на подаване на заявлението си Е. Л. М. има осигурителен стаж от първа категория труд 11 години 09 месеца и 14 дни, положен структурите на МВР на служба в специалните ведомства в Столична дирекция „Полиция“ и осигурителен стаж по условията III – та категория труд – 21 години 11 месеца и 17 дни. При спазване правилата на чл. 104, ал. 4 от КСО за превръщане на осигурителния стаж на лицата по чл. 69 от КСО, общият осигурителен стаж, превърнат от трета категория труд е определен на 41 години 07 месеца и 10 дни. Навършила е 52 години, 06 месеца и 16 дни, като сборът от осигурителния ѝ стаж и възрастта е 94г., 01 м. и 26 дни.

Материалната законосъобразност на акта е обусловена от преценката за това как се прилагат разпоредбите на чл. 69 и чл. 69б от КСО, какво е тяхното съотношение и дали Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) позволява смесено прилагане на материалноправните предпоставки от двата текста.

Разпоредбата на чл. 69 от КСО урежда право на пенсия за определени лица въз основа на общ осигурителен стаж (27 години, от които 2/3 действителен) и възраст, като не обвързва правото с категорията на труда. Според ал. 1 на цитираното правило военнослужещите придобиват право на пенсия при навършване на възраст 52 години и 10 месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети действително изслужени като военнослужещи по ЗОВСРБ, като резервисти на активна служба и/или като резервисти на срочна служба в доброволния резерв по Закона за резерва на въоръжените сили на Република България. Ал. 2 от своя страна регламентира хипотеза за ранно пенсиониране на включените в разпоредбата категория лица, които имат осигурителен стаж като военнослужещи по ЗОВСРБ.

За разлика от чл. 69, разпоредбата на чл. 69б, ал. 1 от КСО изисква като материална предпоставка лицето да е работило десет години при условията на първа категория труд. Според този текст право на пенсия придобиват лицата, които са работили десет години при условията на първа категория труд, при следните условия: т. 1 (изм. - ДВ. бр. 99 от 2017г. в сила от 1.01.2018г.) навършили са възраст до 31 декември 2015г. 47 години и 8 месеца за жените и 52 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете; т. 2: от 31 декември 2015г. възрастта по т. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година е по 2 месеца за мъжете и с по 4 месеца за жените до достигане на 55-годишна възраст.

Въпреки че чл. 17, ал. 2 от НПОС и чл. 183, ал. 3 от ЗМВР предвиждат, че стажът по чл. 69 се зачита за първа категория труд, това зачитане има сила единствено за целите на признаване на правото на пенсия по чл. 69 – т.е., при наличие на изискваните възраст и общ стаж. Този акт на зачитане не означава, че действителните условия на труд са били от първа категория, тъй като категоризирането се урежда от други актове (чл. 104 КСО и Наредбата за категоризиране на труда

при пенсиониране). Лицата по чл. 69 се ползват от по-благоприятни условия за пенсиониране спрямо общите поради спецификата на дейността им, дори ако стажът им е от различни категории. Ако стажът по чл. 69 действително съдържа 10 години при условията на първа категория труд, то автоматично и самостоятелно следва да се приложи чл. 69б КСО, който е по-благоприятен (изисква по-малко стаж и по-ниска възраст), което доказва, че стажът по чл. 69 не е априори първа категория. Логиката е, че лицата по чл. 69 имат специална уредба, която е по-благоприятна, ако нямат 10г. стаж от първа категория. Разпоредбата на чл. 18, ал. 4 от НПОС – че лицата, които не могат да се пенсионират по чл. 69, могат да се пенсионират по чл. 69б – не създава ново, още по-благоприятно право чрез смесено приложение, тъй като подзаконов акт (Наредбата) не може да въвежда материални предпоставки извън тези в закона (КСО). Следователно, чл. 18, ал. 4 от НПОС не противоречи на КСО, но и не създава допълнителни права. Зачитането на стажа по чл. 69 за първа категория е само за преценка на правото по чл. 69 и не е равнозначно на действителен труд при условията на първа категория, което е задължителна предпоставка за прилагането на чл. 69б.

С оглед изложеното, разпоредбите на чл. 69, ал. 1 и чл. 69б, ал. 1 от КСО съдържат различни материалноправни предпоставки, обуславящи упражняването на правото на пенсия за ОСВ. Това отнесено към безспорно установените данни за възрастта и продължителността на осигурителния стаж на жалбоподателката към датата на подаване на заявлението за отпускане на пенсия възраст сочи, че Е. М. попада в обхвата на чл. 69, ал. 2 от КСО, а не в този на чл. 69б, ал. 1 от КСО, касаещ лицата, полагали труд от първа категория. Формалното съответствие на изискванията на чл. 69б, ал. 1 от КСО не е основание за отпускане на пенсия, с оглед на обстоятелството, че водещ е характерът на действително заеманата от М. длъжност и извършваната дейност, която не попада в обхвата на ПТКП (отм.) и НКТП.

След като е безспорно установено, че М. е била на служба в специалните ведомства във Столична дирекция „Полиция“, но няма навършена изискуемата възраст по чл. 69, ал. 1 и ал. 2 от КСО за 2025 г. - 54 г. и 4 месеца, неприложима се явява и разпоредбата на чл. 18, ал. 4 НПОС, съгласно която лицата, които не са придобили право на пенсия по чл. 69 КСО поради недостигащ осигурителен стаж, могат да се пенсионират по реда на чл. 69б, ал. 1 и 2 КСО.

С оглед изложеното правилна е преценката на ответника, че жалбоподателката не попада в обхвата на чл. 69б, ал. 1 от КСО, а преценката на правото ѝ на пенсия следва да се извърши при условията на чл. 69, ал. 2 от Кодекса. В случая Е. М. няма навършена изискуемата възраст за 2025 г. - 54 години и 04 месеца, респ. разпоредбата на чл. 18, ал. 4 от НПОС е неприложима. Жалбоподателката няма и навършена възраст по чл. 68, ал. 1 – 2 от КСО – 62 години и 04 месеца за календарната 2025г., поради което административният орган законосъобразно е отказал отпускането на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на лицето и по този ред.

В този смисъл е актуалната практика на Върховния административен съд, както следва: Решение № 12410 от 03.12.2025г. на ВАС по адм. д. № 4623/2025г., VI о., Решение № 11912 от 25.11.2025г. на ВАС по адм. д. № 9606/2025г., VI о., Решение № 9289 от 07.10.2025г. на ВАС по адм. д. № 2774/2025г., VI о., Решение № 8339 от 01.08.2025г. на ВАС по адм. д. № 1061/2025г., VI о., Решение № 7471 от 07.07.2025 г. на ВАС по адм. д. № 2619/2025 г., VI о., Решение № 7201 от 26.06.2025 г. на ВАС по адм. д. № 3326/2025 г., VI о., и др.

С оглед изхода на спора и своевременно заявеното от процесуалния представител на ответника искане за присъждане на разноски във вид на юрискошултско възнаграждение, такова се дължи в полза на НОИ. На основание чл. 143, ал. 3 и чл. 78, ал. 8 от ГПК, съдът го определя на 200,00 лева съгласно чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – София-град, III отделение, 55-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Е. Л. М. срещу Решение № 2153-21-151/05.06.2025г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което е оставена без уважение като неоснователна жалба вх. № 1012-21-588 от 27.05.2025г. от Е. Л. М. срещу Разпореждане № [ЕГН]/38/ от 13.05.2025г. на длъжностното лице по пенсионно осигуряване.

ОСЪЖДА Е. Л. М., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], [жк], [жилищен адрес] да заплати на Националния осигурителен институт юрисконсултско възнаграждение за настоящата инстанция в размер на 200.00 (двеста) лева.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: